

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Svartnakken bieggafápmorusttet

Boazodoalu čielggadanprográmma

Nu go NČE (NVE) lea mearridan 25.6.2025

Dát dokumeanta, mas leat boazodoallo-fáttá čielggadangáibádusat, lea lasáhus daid eará fáttáid čielggadanprográmmaide mat leat mearriduvvon 25.4.2025. Oppalaš prográmmaid čuovvovaš kapihttalat gustojit maiddá boazodoalločielggademiide:

- Kapihtal 1: Doaibmabiju ákkastallan
- Kapihtal 2: Doaibmabiju čilgehus
- Kapihtal 3: Váikkuhusčielggademiid oppalaš gáibádusat. Oppalaš gáibádusat gustojit minddar go leat dárkileappot spesifiserejuvvon dán dokumeanttas. Spiehkastemiid oktavuodas lea «boazodoalu čielggadanprográmma» mii gusto.

1 Oppalaččat boazodoalločielggademiid hárrái

Čoavddasánit	Kártema ja čielggadeami gáibádusat	Metoda ja ovdanbuktima spesifiseren
Mielváikkuheapmi	– Doaibmaálggaheaddji galgá ásahit vuogádatlaš ovtasbarggu boazoealáhusain váikkuhusčielggademiid oktavuodas. Dát mielldisbuktá ahte doaibmaálggaheaddji árrat váldá oktavuoda guoskevaš boazodoallobeliiguin, ja lánčá dili njuolgo gulahallamii sin ja fágačielggadeddjiid gaskka. – Guoskevaš boazodoallobealit galget oažžut duohta vejolašvuoda oassálastit čielggadanbarggus. Gulahallama, áigegeavaheami ja áigemiid doallama bargovuohki čoahkkimiid, didoštallamiid ja kvalitehtasihkkarastimiid oktavuodas galgá čielggaduvvot guoskevaš boazodoallobeliiguin árrat proseassas. – Eaktuduvvo ahte doaibmaálggaheaddji addá boazodolliide vejolašvuoda searvat čielggadanbargui dan bokte ahte gokčá sin dárbbášlaš goluid.	Guoskevaš boazodoallobealit: – Orohagat main leat vuoigatvuodat dan areála siskkobeale mii evttohuvvo regulerenguovlun ja/dahje mii geavahuvvo geainnuide jna. galget álo váldojuvvot fárrui. – Siiddaiguin, maida doaibma čuohcá njuolga, galgá váldit oktavuoda (gč. kategoriija 1, vuolles). Dáid galgá váldit fárrui minddar go lea ovttaoavilvuohta das ahte orohat dat galgá duostut sin beroštumiid ollásit. Jus doaibmabidju čuohcá ovttaskas vuoigatvuodalažžii siiddas erenoamáš garrasit, de galgá dát leat mielde árvvoštallamis. – Orohagat/siiddat maida doaibma čuohcá eahpenjuolga (gč. kategoriija 2, vuolles), galget váldojuvvot fárrui konkrehta árvvoštallama vuodul. Galgá čilgejuvvot lea go árvvoštallojuvvon, ja movt lea árvvoštallojuvvon. Sámegiella: – Fágačielggadeaddji galgá, boazodoallofágalaš gelbbolašvuoda lassin,

Čoavddasánit	Kártema ja čielggadeami gáibádusat	Metoda ja ovdanbuktima spesifiseren
	– Boazodoalu váikkuhusčielggadeapmi ii galgga gárvvistuvvot ovdal go guoskevaš boazodoallobealit leat beassan geahčadit ja buktit mearkkašumiid daidda osiide main sii leat leamaš mielde. Áigemearri buktit máhcahemiid galgá leat unnimusat golbma vahkku ja galgá leat heivehuvvon áigodagaid ektui go boazodolliin lea stuora bargonoađi, nu go lea sohppojuvvon ovttasbargovugiid dáfus.	máhttit davvisámegiela dan made bures ahte ipmirda báikenamaid ja áigeguovdilis boazodoallooahpagiid, ja ferte máhttit čatnat dán máhtu vuogádahkii. Molssaeaktun galgá fágačielggadeaddji bivdit veahki dulkkas dahje eará sámegeilat olbmossat geas lea relevánta boazodoallohárjaneapmi. Ákkastallamat: – Boazodoallofáttá áigeguovdilis áššečuolmmaid dáfus galgá čilget movt "guoskevaš boazodoallobeliid" árvalusat (geahča bajábealde) leat giedahallojuvvon.
Čielggadanguovlu	Defineret ja kártet areálaid maid daidda doaibma guoská njuolga ja eahpenjuolga.	Guoská areálaide gos boazodoalus leat geavahanvuoigatvuođat, juhkkajuovvon čuovvovaš kategoriijaid mielde: 1) Areála gos bieggafápmorusttega fysalaš sisabahkken ja doaibma čuohcá njuolga boazodollui (ee. areálamassima, hehttehusaid ja garvima geažil). Areálat mat dušše guoskkahuvvojit huksenmuttus, galget spesifiserejuvvo. 2) Areála gos boazodoallu váikkuhuvvo eahpenjuolga (omd. go guohtundeaddu lassána rádjaguovlluin ja mastanvárre lassána). 3) Olles jahkeáigodaga areála daidda boazodoalloovttadagaid dáfus maid daidda doaibmabidju guoská njuolga.

2 Oktasaš máhttovuođdu

Galgá ráhkaduvvot oktasaš máhttovuođdu daidda prošeavttaide mat čatnasit 9 geasseorohahkii.

Ovttasbargu galgá guoskat čuovvovaš prošeavttaide:

- Kjøllefjord bieggafápmorusttet
- Skjønningberg bieggafápmorusttet
- Svartnakken bieggafápmorusttet
- Nordkyn bieggafápmorusttet
- Bjørnviktuva bieggafápmorusttet
- Oksefjorden bieggafápmorusttet

Oktasaš máhttovuođdu galgá biddjot vuodđun prošeaktaspesifihkka váikkuhusčielggademiide, nugo spesifiserejuvvon kap. 3:s.

Mis eai leat makkárge konkrehta gáibádusaid ahte galgá leat njuolgo ovttasbargu guoskevaš neahttarusttegiiguin. Dán oktavuodas Davvesiida–Gilevuotna/Donjevuotna, muhto ávžžuhit ahte bieggafápmoaktevrrat ja neahttahuksejeadji (Area Nett) ovttas gávnnaht bargovugiid mat heivejit boazodollui ja earáide.

Čoavddasánit	Kártema ja čielggadeami gáibádusat	Metoda ja ovdanbuktima spesifiseren
Areáladilli ja sisabahkkemat.	– Čilget ja kvantifiseret guohtunmassimiid mat leat guoskevaš bieggafápmorusttegiid njuolgo váikkuhusat (gč. kategoriija 1, badjelis). – Čilget guoskevaš boazodoallobeliid árvvuid kategoriijas 1 ja 2, badjelis. – Jus vuhttojit nuppástusat doaibmadiliid dáfus, maid oalle sihkkarit sáhtta čilget dálkkádatrivdamiiguin mat juo leat dáhpáhuvvan, de galgá daid kommenteret.	– Árvu ja váikkuhusat galget systematiserejuvvot dan Stáhta geaidnodoaimmahaga giehtagirjii V712 veršuvnna vuodul mii gusto go váikkuhusčielggadeapmi álggahuvvo (p.t. veršuvdna 2021) – Kategoriija 1 siskkobealde, badjelis, galgá čadahuvvot kárten mii sáhtta geavahuvvot relevánta doaimmaid konkrehta váikkuhusguorahallamiidda (guohtun, johtin, guottet, bálgan jna.). – Kategoriija 2 dáfus, badjelis, galget diehtovuodu ja analysaid dárkilisdiedut čielggaduvvot áššáiguoskevaš váikkuhusaid konkrehta ja vuodustuvvon árvvoštallamiin. – Báikkálaš, vásáhusvuđot ja árbevirolaš máhttu galgá árvvoštallojuvvot ovttas eará duodaštusaiguin. – Diehtujuohkin galgá ee. vižžojuvvot gustovaš areálageavahankárttain ja orohatplánain, ja duodaštuvvot/ ođasmahttojuvvot njuolgo gulahallamiin guoskevaš boazodoallobeliiguin. – Árvočilgehus galgá govvidit sihke areáladili ja areála geavaheami. – Galgá váldit oktavuoda Romssa ja Finnmárkku stáhtahálldášeddiin gulahallan dihte guovllu váldohástalusaid birra. – Jos váikkuhusčielggadusas leat stuora spiehkastaga gustovaš areálageavahankárta ektui, de galgá kártadieuid juohkit guoskevaš orohagain (mas lea ovddasvástádus ođasmahttit kártaid Eanadoallodirektoráhta mearriduvvon prosedyraid mielde).
Stáhtus – oppalaš váikkuhusat	– Identifiseret eará huksendoaibmabijuid mat leat áigeovdilat boazodollui.	– "Áigeovdilis boazodoalloovttadagat" leat dat maid daid doaibmabidju čuohcá

Čoavddasánit	Kártema ja čielggadeami gáibádusat	Metoda ja ovdanbuktima spesifiseren
	– Čilget movt identifiserejuvvon doaibmabijut váikkuhit guoskevaš boazodoallobeliide. – Čilget áigeguovdilis doaimmaid guovllus ja eará noađuheami mii váikkuha boazodoalu ollislaš dillái, nugo vejolaš nuppástuvvan boraspidilli. – Galgá oanehaččat čilgejuvvot makkár rievdadusat leat leamaš manás áiggis. Rievdadusaid viidodat ja šládja galgá leat dan made mihtilmas ahte dan vuodul sáhtta ipmirdit man muddui guoskevaš doalut girdet plánejuvvon doaibmabiju.	- njuolga (gč. kategoriija 1, badjelis) dahje eahpenjuolga (gč. kategoriija 2, badjelis). – "Relevánta doaibmabijut" leat: Plánat plána- ja huksenlága vuodul dahje eará láhkamearrádusaid vuodul mat leat mearriduvvon ja/dahje čadahuvvon. Dása gullet maiddái plánejuvvon neahttarusttegat (diedihan- dahje ohcanmutter). – "Relevánta aktivitehta" mearkkaša dan áiggi jagis goas lea boazodoallu guovllus, ja fáttmasta ee. dábalaš johtolaga, mohtorjohtolaga ja ealáhusdoaimmaid. – Areálaid dáfus mat leat kategoriija 3:s, badjelis, galgá kárten čadahuvvot bajit dásis ja heivehuvvot oppalaš ja ollislaš resursadillái, ja deattuhit jahkodatdiliid kritihkalaš beliid.

3 Prošeaktaspesifihkka váikkuhusguorahallan

Čoavddasánit	Kártema ja čielggadeami gáibádusat	Metoda ja ovdanbuktima spesifiseren
Váikkuhuárvoštallan – doaibmabidju oktan infrastruktuurain	– Čoahkkáigeassit oanehaččat oppalaš máhtu mii juo gávdno daid deháleamos čuolmmaid birra mat guoskkahit ođđa bieggafápmorusttegiid ja bohccuid/sámi boazodoalu gaskavuoda. – Čadahit váikkuhusčielggadeami mas čujuhit relevánta ja kártii merkejuvvon oasseguovlluide (kategoriija 1 ja 2, badjelis). – Njuolgggo váikkuhusat galget fáttmastiit guohtuneatnamiid massima, hehttehusaid, muosehuhttimiid/garvimiid, doaibmahástalusaid ja váikkuhusaid daidda seamma dilálašvuodaide mat bohtet das go olmmošlaš doaimmat ja johtaleapmi lea lassána. – Eahpenjuolgggo váikkuhusat guoskevaš boazodoallobeliide galget váldojuvvot mielde.	– Váikkuhusgráda mearriduvvo ja ovdanbuktojuvvo dan Stáhta geaidnodoaimmahaga giehtagirjji V712 veršuvnna olis mii gusto go váikkuhusčielggadeami álggahuvvo (p.t. veršuvdna 2021). – Jus leat relevánta molssaeavttut, de galget dat buohtastahttojuvvot váldo- molssaeavttuin váikkuhusdási vuodul. – Doaibmahástalusovdamearkkat leat lassir resursageavaheapmi ealu čuovvuleapmái, áibmojohtolathehttehusat go čohkke bohccuid helikopteriin, ja jieknašlivgenvárta turbiidnabládiin. – Árvvoštallamiin galget leat mielde vejolaš váikkuhusat daidda doaluide maidda doaibmabidju ii váikkut njuolga, muhto mat fertet heivehit doaimmaid. – Boazodoallováikkuhusaid árvvoštallama galgá veardidit dakkár fáttáid čielggademiiguin go "Sámi kulturdoaimmaheapmi ja árbevirolaš meahcásteapmi", "Kulturmuittut ja

Čoavddasánit	Kártema ja čielggadeami gáibádusat	Metoda ja ovdanbuktima spesifiseren
		kulturbiras", "Olgunastin" ja "Meahcceealáhus".
Váikkuhusguorahallan – oppalaš váikkuhusat	Árvvoštallat movt guoskevaš boazodoalloovttadagat váikkuhuvvojit ollislaččat: – Guohtuneatnamiid massimat ja doaibmanoatit guhkit áiggi vuollái njuolggo váikkuhuvvon guovllus (kategoriija 1, badjelis). – Eambbo bajitdási árvvoštallan eahpenjuolggo váikkuhusaid hárrái (gč. kategoriija 2, badjelis) ja olles jahkemannolaga oppalaš noadi hárrái (gč. kategoriija 3, badjelis). – Dearvvašvuodabeavttuid bajitdási árvvoštallan, omd. bieggafápmorusttegiid psykososiála dilálašvuodat daid boazodoalloovttadagaid hárrái maidda doaibmabidju guoská njuolga.	– Oppalaš čuozaheamis váikkuhusárvoštallan galgá dahkkojuvvot systemáhtalaččat, muhto ii skoválaččat nugo V712 dahje M 1941 árvo- ja váikkuhusráhkadus čájeha. – Vuordámušat ja eahpesihkarvuohta boahttevaš dálkkádatrivdamiid ektui (dán oktavuodas maiddái váikkuhusat guohtumiid ja guohtungeavaheami hárrái) galget digaštallojuvvot erenoamážit. – Dearvvašvuodáárvoštallamat galget čujuhit stuorát álbmotvuodustuvvon dutkamušaide nugo SAMINOR 1, 2 ja 3. – Váikkuhusat mánáide ja nuoraide boazodoalus galget árvvoštallojuvvot.
Váidudeaddji ja buhtejeaddji doaibmabijut	– Dán čuołmma dábálaš čielggadangáibádusa siskkobealde (gč. KU-láhkaásahusa § 23), deattuhit mii dárbbu čilget ja árvvoštallat vejolaš dálkkádatheivehandoaibmabijuid. – Galget árvvoštallojuvvot doaibmabijut sihke huksen- ja doaibmaáigodahkii. – Čielggadeapmi galgá árvvoštallat gávdnojit go buhtejeaddji doaibmabijut maiguin buorida boazodoalu gieldannávcca doaibmabiju ektui.	– Áigeguovdilis doaibmabijuid galgá digaštallat guoskevaš doalloovttadagaiguin, mat galget árvvoštallat daid. – Galgá oanehaččat árvvoštallat doaibmabijuid vurdojuvvon váikkuhusa ja árvvoštallojuvvon váikkuhusa ja vurdojuvvon goluid gaskavuoda. – Jus bođeš evttohus váidudeaddji doaibmabijuide mat spiehkastit árbevirolaš johtti boazodoalus, de galgá boahtit hui čielgasit ovdan movt guoskevaš boazodoallobealit árvvoštallet dan.

Dearvuodaiguin

Erlend Bjerkestrand

Doaibmi juogushoavda

Erlend Sveen Finstad

Áššemeannudeaddji

Dohkkehuvvon NČE siskkáldas rutiinnaid ektui.